

MRF 2023.329

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 20. december 2023, j.nr. 20/12021

Ophævet afgørelse om, at areal på sommerhusgrund måtte anses som et udyrket areal og dermed omfattet af offentlighedens adgang efter naturbeskyttelseslovens § 24, da det var arealets faktiske fremtræden, der var afgørende, og arealet var begrænset afskærmet og ikke fremstod adskilt fra den øvrige del af ejendommen, som ikke var ”meget stor”. Dissens.

Efter henvendelse fra Danmarks Naturfredningsforening, der anmodede om genoptagelse af en afgørelse fra 2016, traf Ringsted Kommune den 2. september 2020 afgørelse om, at et areal på E's ejendom var et udyrket areal omfattet af naturbeskyttelseslovens § 24 om offentlig adgang. Med afgørelsen varslede kommunen også påbud om, at offentligheden skulle sikres adgang til arealet, så der var offentlig adgang på en ca. 30 m strækning fra en tilstødende privat fællesvej til et kommunalt ejet stianlæg, der grænsede op til Haraldsted Sø. E's ejendom havde et samlet areal på 2.404 m² bestående af tre matrikler. På ejendommen var der ud over et sommerhus fra 1967 opført to udhuse. Mellem det omhandlede areal og E's sommerhus var der udmatrikuleret et areal som selvstændig ejendom, der var ejet af et lokalt forsyningsselskab, der anvendte arealet som pumpestation, og adgangsvej til ejendommen fra den private fællesvej. Kommunen havde i 2016 truffet afgørelse om, at det omhandlede areal ikke var omfattet af naturbeskyttelseslovens § 24, da arealet ikke fremstod udyrket i lovens forstand. Kommunen begrundede den nye afgørelse fra september 2020 med, at det omhandlede areal havde rekreativ betydning, og at dette kun havde været omlagt enkelte gange siden 1999 og overvejende havde ligget hen i græs. Kommunen henviste endvidere til den artsrige vegetation, hvorfor det var kommunens vurdering, at arealet ikke kunne karakteriseres som have, da driften var ekstensiv og tydeligt adskilte sig fra de mere intensivt slåede plæner nærmere E's sommerhus. E påklagede afgørelsen og anførte bl.a., at arealet ikke var omfattet af § 24, idet det løbende blev vedligeholdt og anvendt

som have til sommerhuset. Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der under klagesagen foretog besigtigelse af E's ejendom, bemærkede, at udyrkede arealer efter naturbeskyttelseslovens § 24 er åbne for færdsel til fods samt for ophold, hvis der er lovlig adgang hertil. Efter forarbejderne omfatter bestemmelsen arealer, der kan karakteriseres som udyrkede. Nævnet bemærkede, at Fredningsstyrelsen i 1976 havde tilkendegivet, at et græsareal er dyrket, såfremt det underkastes en behandling som led i økonomisk anvendelse eller bruges som have, park eller lignende. I MAD 2011.1734 Nmk havde Natur- og Miljøklagenævnet fundet, at en bebygget sommerhusgrund, der lå i et ubebygget lokalplanlagt sommerhusområde, og hvor mindstegrundstørrelsen var 2.000 m², ikke kunne betragtes som et udyrket areal, hvilket dog ikke udelukkede, at § 24 kunne finde anvendelse i sommerhusområder med meget store grunde. I MAD 2009.1694 Ø havde landsretten antaget, at det måtte bero på en samlet vurdering, om et areal ansås for udyrket efter § 24. På denne baggrund fandt et flertal (6 mod 1), at E's areal ikke var omfattet af § 24, da det afgørende var arealets faktiske fremtræden. Flertallet lagde vægt på, at der var begrænset afskærmning, og at den del af ejendommen, der lå syd for pumpestationen, ikke fremstod adskilt fra den øvrige del af ejendommen, der med sine 2.404 m² ikke udgjorde en ”meget stor grund”. Da det omhandlede areal blot lå 30 m fra sommerhuset, ville færdsel på arealet desuden opfattes som ”indtrængen” på et meget privat område. På den baggrund blev kommunens afgørelse om, at arealet var omfattet af naturbeskyttelseslovens § 24, ophævet.

Ophævelse af afgørelse i sag om offentlighedens adgang til udyrket areal i Ringsted Kommune

20/12021

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 24, stk. 1, jf. § 78, stk. 1.^[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Ringsted Kommunes afgørelse af 2. september 2020 om offentlighedens adgang til et udyrket areal på matr. nr. [M1], [M2] og [M3] Valsømagle By, Haraldsted, beliggende [A2], 4100 Ringsted.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet^[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.^[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af nævnet, jf. § 1 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, der i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 1, har behandlet sagen i nævnets afdeling 10, jf. § 3, stk. 1, nr. 10, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 28. september 2020 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ejendommens ejer, der er repræsenteret ved konsulent.

Klager har navnlig anført, at

- det omhandlede areal ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 24, stk. 1, hvorfor der ikke er adgang for offentligheden,
- Ringsted Kommune i 2016 har truffet afgørelse om, at arealet ikke var omfattet af naturbeskyttelseslovens § 24, og
- at klager mister en lejeindtægt, hvis offentligheden skal have adgang til arealet.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.3.

2. Sagens oplysninger

2.1 Ejendommen/området

Den omhandlede ejendom ligger i landzone ved Valsømagle og nord for Haraldsted Sø. Den nordlige del af ejendommen er omfattet af en lokalplan. Sommerhuset på ejendommen ligger i den sydlige del af en klynge af helårsbolig- og sommerhusgrunde, der er omfattet af lokalplan 230, boliger ved [A1] og Haraldsted Sø, som udlægger området til boligområde i landzone.[4] Nord, øst og vest for området er dyrkede marker. Det omhandlede areal ligger lige uden for lokalplanområdet.[5]

Den omhandlede ejendom består af matr. nr. [M2], [M3] og [M1] Valsømagle By, Haraldsted, der ligger samlet og udgør i alt 2.404 m². Ejendommen er bebygget med et sommerhus, der er opført i 1967, samt to udhuse.[6]

Det omhandlede areal forbinder den private fællesvej [A1] og den kommunale vandrerute "Oplevelsesstien", der forløber langs bredden af Haraldsted Sø og på kommunal ejendom. Afstanden mellem [A1] og stien er ca. 30 m.[7] Det fremgår af kort med højdekurver, at klagers ejendom ligger i et område, der skråner ned mod søen, og at det omhandlede areal falder fra ca. kote 30,25 m til ca. kote 24,75 m.

Mellem det omhandlede areal og klagers sommerhus er et areal med en pumpestation, der er udmatrikuleret som selvstændig ejendom. Det lokale forsyningsselskab, [V1], ejer denne matrikel og har adgangsvej/vendeplads til pumpestationen fra [A1].

Det omhandlede areal ligger i sin helhed inden for søbeskyttelseslinjen. Arealet mellem den omhandlede ejendom og Haraldsted Sø er vejledende registreret som beskyttet natur i form af fersk eng, jf. Danmarks Miljøportal.[8]

2.2 Sagens forhistorie

Ringsted Kommune traf den 1. juni 2016 afgørelse om, at det sydlige areal på klagers ejendom, og herunder det omhandlede areal, ikke var omfattet af naturbeskyttelseslovens § 24, da arealet efter kommunens vurdering ikke fremstod som et udyrket areal i naturbeskyttelseslovens forstand. Det fremgår af afgørelsen, at kommunen havde modtaget en henvendelse fra en beboer i området, der ønskede kommunens vurdering af, om arealet var åbent for færdsel til fods.

Det fremgår af afgørelsen, at Ringsted Kommune havde besigtiget arealet og konstateret, at der var tale om et skrånende areal, som havde ligget brak i en periode. Dertil fremgår det, at kommunens gennemgang af luftfotos viste, at arealet havde været hyppigt omlagt og senest muligvis i 2008. Kommunen anførte desuden, at der på arealet var få græsser og arter af bredbladede urter, der indfinder sig hurtigt på den pågældende jordbundstype. Ifølge kommunen tydede artssammensætningen på, at arealet var i en overgangsfase mellem tidligere agerjord og en alsidig vegetation af flerårige græsser og urter.

2.3 Den påklagede afgørelse

Ringsted Kommune har den 2. september 2020 truffet afgørelse om, at et areal på ejendommen [A2], 4100 Ringsted, må anses for at være udyrket efter naturbeskyttelseslovens § 24.

Ringsted Kommune har i afgørelsen samtidig varslet et påbud efter naturbeskyttelseslovens § 73, stk. 5, om, at offentligheden skal sikres adgang til arealet, således at der er offentlig adgang mellem [A1] og Oplevelsesstien, ved at klager enten fjerner de to låger ved henholdsvis [A1] og Oplevelsesstien, eller fjerner kæde og lås på lågerne og udskifter skiltene med teksten "Privat" med skilte med teksten "Adgang for gående".

Det fremgår af Ringsted Kommunes afgørelse, at den er truffet på baggrund af en henvendelse den 30. oktober 2019 fra Danmarks Naturfredningsforening, Ringsted, der har anmodet kommunen om at genoptage den tidligere sag om offentlig adgang til arealet, som kommunen afgjorde den 1. juni 2016.

Ringsted Kommune har i afgørelsen anført, at afgørelsen omfatter et smalt areal, der ligger mellem [A1] og "Oplevelsesstien", der forløber syd for den omhandlede ejendom. Kommunen har endvidere anført, at dette areal har den største rekreative betydning, og at kommunen med afgørelsen ikke har taget stilling til adgangen på de tilgrænsende arealer.

Ringsted Kommune har desuden i afgørelsen oplyst, at det lokale forsyningsselskab i 2015 indhegnede pumpestationen, og at der i den forbindelse blev opsat et hegn med to klaplåger, der afgrænser en ca. 2,5 m bred sti, som er forsynet med et skilt med teksten "Privat".

Ved afgørelsen har Ringsted Kommune vurderet, efter en gennemgang af luftfotos, at det omhandlede areal kun har været omlagt enkelte gange siden 1999 og overvejende har ligget hen i græs. Ifølge kommunen har arealet en artsrig vegetation bestående af især flerårige plantearter, der er karakteristiske for skrænter. Efter kommunens vurdering kan arealet ikke karakteriseres som have, da driften er meget ekstensiv, og da arealet tydeligt adskiller sig fra de mere intensivt slåede plæner nærmest klagers sommerhus og ved beboelsen på naboejendommen mod vest.

Om begrundelsen for afgørelsen har Ringsted Kommune desuden anført, at der efter kommunens vurdering ikke er særlige forhold, der taler for at hindre adgang til området, jf. naturbeskyttelseslovens § 24, stk. 5. Hertil har kommunen bl.a. anført, at færdsel på arealet ikke vil ske nærmere end ca. 30 m fra klagers sommerhus, og at offentlig adgang efter kommunens opfattelse ikke vil medføre særlige gener for privatlivets fred.

Ringsted Kommune har desuden i afgørelsen anført, at kommunen besigtigede ejendommen den 5. august 2020, og at klager ved den lejlighed oplyste til kommunen, at der var sat kæde og lås på lågerne, så kun beboere på [A1] har mulighed for at passere. Ifølge kommunens afgørelse oplyste klager endvidere, at hele skråningen slås nogle gange årligt, men ellers ligger hen som natur. Af afgørelsen fremgår det desuden, at klager har oplyst, at arealets tidligere ejer fik landbrugsstøtte, indtil klager overtog ejendommen i 2014, samt at den forrige ejer i 2013 har indgået en aftale med det lokale lav om anvendelse af arealet som adgang til kommunens stisystem.

2.4 Klagens indhold

Klager har i skrivelser af 28. september 2020 og 5. november 2020 anført, at det omhandlede areal efter klagers opfattelse ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 24. Klager har til støtte herfor anført, at arealet vedligeholdes løbende og anvendes som have i forbindelse med sommerhuset på ejendommen. Klager har desuden anført, at det pågældende areal er del af et sommerhusområde og har i den forbindelse henvist til Natur- og Miljøklagenævnets praksis, hvoraf det ifølge klager bl.a. fremgår, at sommerhusgrunde som udgangspunkt ikke kan

betegnes som udyrkede arealer i § 24's forstand.[9] I forlængelse heraf har klager henvist til Miljøstyrelsens oversigtsskema, hvorefter adgang ikke er tilladt på "bebyggede sommerhusområder, hvor den enkelte grund har en normal størrelse for sommerhusgrunde og naturarealer, der fremsår som have/park."

Videre har klager anført, at det omhandlede areal er sammatrikuleret med den øvrige del af ejendommen, bliver plejet løbende og bruges af klager til rekreative formål. I den forbindelse har klager bemærket, at haver kan helt eller delvist være mere vildtvoksende for at understøtte natur og biodiversitet. Ifølge klager kan der ikke lægges ensidig vægt på arten af vegetation på arealet, hvortil klager har bemærket, at en række af de arter, som kommunen har fundet på arealet og fremgår af afgørelsens bilag, kan karakteriseres som kulturgræsser.

Klager har oplyst, at det omhandlede areal er omfattet af en lejeaftale, som giver lokale beboere i området ret til at benytte arealet som adgangsvej fra [A1] til Oplevelsesstien. Derfor vil klager miste en fast lejeindtægt, såfremt offentligheden får adgang til arealet. På den baggrund er det klagers opfattelse, at Ringsted Kommunes afgørelse er af ekspropriativ karakter og uproportional.

Klager har endvidere anført, at klager på baggrund af Ringsted Kommunes afgørelse af 1. juni 2016 har indrettet sig i tillid til, at det omhandlede areal ikke kan anses for at være et udyrket areal i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens § 24.

Den 18. november 2020 har klager bl.a. anført sine bemærkninger om forholdet til planlovens landzonebestemmelser, som ifølge klager ikke er relevante for den aktuelle klagesag.

Ved supplerende bemærkninger af 19. april 2022 har klager bl.a. anført, at der er tale om et areal, der har været dyrket som landbrugsjord og som nu er inddraget i sommerhusgrundens have. Dertil har klager anført, at forekomsten af markblomster m.v. på arealet ikke betyder, at der er offentlig adgang. I den forbindelse har klager oplyst, at det lokale lav har tilsået arealet med græs og engblomster.

2.5 Ringsted Kommunes bemærkninger til klagen

Ringsted Kommune har den 9. november 2020 i bemærkninger i klagen anført, at det omhandlede areal ligger i landzone, hvorfor det ikke lovligt kan anvendes som have uden en forudgående landzonetilladelse efter planlovens § 35. Hertil fremgår det, at kommunen afventer Miljø- og Fødevarerklagenævnets stillingtagen til, om et areal kan "vokse sig ind i" en tilstand som udyrket efter naturbeskyttelseslovens § 24, og henviser til, at et areal i forhold til lovens § 3 kan ændre status ved naturlig ændring af vegetationssammensætningen.

Det fremgår endvidere af Ringsted Kommunes bemærkninger, at kommunen ikke anser afgørelsen for at være uproportional, samt at oplysningerne om eventuel bortfald af lejeindtægt, ikke kan føre til en anden vurdering.

Ringsted Kommune har ved bemærkninger af 24. november 2020 fremhævet, at forholdet til planlovens landzoneregler ikke er indgået i kommunens vurdering af arealet, hvor kommunen alene har lagt vægt på arealets fremtræden som udyrket areal og den landskabelige sammenhæng.

2.6 Nye oplysninger under sagens behandling

Klager har i et høringssvar af 17. oktober 2023 bl.a. oplyst, at klaplågen ved Oplevelsesstien er etableret af Ringsted Kommune. Klager har anført, at kommunen har tilladt klagers opsætning af et skilt med teksten "Privat". I den forbindelse har klager henvist til kommunens svar af 21. august 2015 til klager, hvori kommunen oplyser, at faldlåge, hegn m.v. er en del af Oplevelsesstiens inventar, og at såfremt klager ønsker et skilt, må det opsættes på eget grundstykke, det er et forhold mellem ejer og lejer af grundstykket og kommunen uvedkommende.

Det fremgår af høringssvaret, at det omhandlede areal efter klagers opfattelse fremstår som en sammenhængende del af haven, der er tydeligt afgrænset mod de udyrkede arealer. Hertil har klager henvist til nævnspraksis om offentlig adgang på sommerhusejendomme med naturgrunde.[10] Klager har oplyst, at forsyningsselskabet vedligeholder selskabets eget areal. Endvidere har klager henvist til driftslovens definition af udyrkede arealer,[11] og dertil bemærket, at det efter klagers opfattelse er afgørende for, om et areal kan defineres som udyrket, hvorvidt det kan karakteriseres som et landbrugsareal.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af sagen

I sagens behandling har Miljø- og Fødevarerklagenævnets medlemmer deltaget: Birgitte Egelund Olsen (formand), fhv. landsdommer Eva Staal og landsdommer Olaf Tingleff samt de læge medlemmer Pelle Andersen-Harild, Lene Hansen, Kristian Pihl Lorentzen og Jens Vibjerg.

Miljø- og Fødevarerklagenævnets sekretariat har den 27. september 2023 besigtiget den omhandlede ejendom og området.

3.2 Det retlige grundlag

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 73, stk. 1, skal kommunen påse overholdelsen af loven og af de regler, der er udstedt i medfør af loven. Kommunen skal som tilsynsmyndighed foranledige ulovlige forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning, jf. naturbeskyttelseslovens § 73, stk. 5.

Efter naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 1, 2. pkt., kan kommunens afgørelser efter § 73, stk. 5, dvs. afgørelser truffet af kommunen som tilsynsmyndighed, ikke påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. I henhold til praksis kan nævnet dog behandle klager over tilsynsafgørelser, for så vidt angår fortolkningen af lovgrundlaget, herunder om der er tale om ulovlige forhold.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at den påklagede tilsynsafgørelse er omfattet af nævnets kompetence, da der bl.a. er tale om en konkret fortolkning af naturbeskyttelseslovens § 24 om adgang til udyrkede arealer.

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 24, stk. 1, er udyrkede arealer åbne for færdsel til fods samt for ophold, hvis der er lovlig adgang dertil. Adgang sker på eget ansvar. Hunde skal føres i snor.

Efter naturbeskyttelseslovens § 24, stk. 4, gælder bestemmelsen i stk. 1, 1. punktum, ikke privatejede arealer, der i deres helhed er forsvarligt hegnede.

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 24, stk. 5, at der dog er adgang til hegnede, udyrkede arealer, hvor der ikke er græssende husdyr, gennem låger og led og over stenter eller lignende, såfremt der ikke er opsat skiltning, der helt eller delvist forbyder denne færdsel. Ejeren kan opsætte sådanne skilte, bl.a. hvis der er behov for beskyttelse af dyre- og planteliv, jf. stk. 5, 2. pkt. Hvis hegningen eller skiltningen ikke er rimeligt begrundet, kan kommunen påbyde hegningen eller skiltningen fjernet.

Af forarbejderne til bestemmelsen i § 24, stk. 1, fremgår, at bestemmelsen omfatter arealer, der kan karakteriseres som udyrkede såsom bl.a. klitter, klitheder og indsander, heder, moser og klippepartier.^[12] I bemærkningerne til naturbeskyttelseslovens § 24, stk. 5, er anført, at

”Betegnelsen udyrkede arealer omfatter bl.a. udyrkede græsningsarealer, f.eks. ferske enge, mens dyrkede græsningsarealer ikke er omfattet. Enge, hvor der tages høslet, opfattes ikke som udyrkede arealer.”^[13]

Fredningsstyrelsen har i 1976 tilkendegivet, at et græsareal er dyrket, såfremt det underkastes en behandling som led i en økonomisk anvendelse eller bruges som have, park eller lignende.^[14] Hertil har styrelsen anført, at hvis væksten i overvejende grad præges af kulturgræsser, må der antages at foreligge et dyrket areal. Præges arealet i overvejende grad af planter, som ikke specielt er knyttet til kulturjord, må der antages at foreligge et udyrket areal. Naturfredningsrådet har i 1978 tilkendegivet, at

”Formentlig bør man tale om dyrkning i de tilfælde, hvor man kunstigt fremmer ene eller flere bestemte plantearters vækst på bekostning af andre arters trivsel, med henblik på høstning af en afgrøde eller afgræsning og på en sådan måde, at driftsformen præger arealet.”^[15]

Udyrkede arealer er ifølge lovforarbejderne begrebsmæssigt arealer, hvor almenhedens færdsel og ophold kan ske uden nævneværdig skade eller ulempe for ejeren.

I Miljøstyrelsens vejledning om adgangsreglerne er bl.a. anført følgende (afsnit 6.4.1):^[16]

”Et græsareal er dyrket, hvis det underkastes en behandling som led i en økonomisk anvendelse eller bruges som have, park eller lignende, dvs. hvis væksten i overvejende grad præges af kulturgræsser. Driftsformen skal præge arealet, og enge, hvor der foretages høslet med efterfølgende indsamling, opfattes derfor ikke som udyrkede arealer. Det forhold, at et areal afpudses, dvs. at det slås, uden at det sker som led i en økonomisk anvendelse – er ikke afgørende i kommunens konkrete vurdering af, om arealet er dyrket. [...] Om et areal er dyrket beror på en konkret vurdering med fokus på, hvordan arealet fremstår, herunder tilstedeværende plantesamfund, f.eks. vil et dyrket areal ofte være præget af en alsidig plantevækst.”

Ifølge adgangsvejledningen kan braklagte arealer efter omstændighederne betragtes som udyrkede, men at adgangsretten ophører, hvis arealerne på lovlig vis opdyrkes igen.

Det fremgår videre af adgangsvejledningen, at en tilgroet sommerhusgrund i visse situationer kan betragtes som et dyrket areal. I vejledningen er henvist til, at Natur- og Miljøklagenævnet i en konkret sag fra 5. juli 2011 (NMK-512-00004) har afgjort, at en bebygget sommerhusgrund (uanset at sommerhusområdet i sin helhed ud over sommerhusene fremstod som et naturområde) ikke kunne betragtes som et dyrket areal, og sommerhusgrunden derfor ikke

var omfattet af naturbeskyttelseslovens § 24. Sommerhusgrunden lå i et udbygget, lokalplanlagt sommerhusområde, hvor mindstegrundstørrelsen var 2.000 m² (0,2 ha). Klagenævnet bemærkede i afgørelsen, at det ikke kunne udelukkes, at bestemmelsen i § 24 efter omstændighederne finder anvendelse i sommerhusområder med meget store grunde.

Østre Landsret har i en dom fra 2009 om adgang til et braklagt areal anført, at anvendelsesområdet for naturbeskyttelseslovens § 24 ikke er begrænset af landbrugslovgivningens braklægningsregler, og at det beror på en selvstændig bedømmelse, om et areal skal anses for udyrket efter naturbeskyttelseslovens § 24.^[17] Landsretten fandt, at afgørelsen af, om et konkret areal er udyrket i naturbeskyttelseslovens forstand, som udgangspunkt må træffes på grundlag af en samlet vurdering af, hvordan arealet faktisk fremtræder.

3.3 Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger

Et flertal i Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at det omhandlede areal *ikke* er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 24, stk. 1, hvorfor der ikke er offentlig adgang til arealet.

Efter flertallets opfattelse er arealets faktiske fremtræden afgørende for den samlede vurdering af, om arealet er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 24, stk. 1. Flertallet henviser i den sammenhæng til Østre Landsrets dom af 28. august 2009. Desuden henviser flertallet til nævnets praksis, herunder til tidligere nævnsafgørelse af 5. juli 2011. Ved vurderingen lægger flertallet vægt på, at der er begrænset afskærmning, og at den del af arealet, der ligger syd for pumpestationen, ikke fremstår adskilt fra den øvrige del af ejendommen, herunder de arealer, der anvendes til have omkring ejendommens sommerhus.

Efter flertallets vurdering kan færdsel ad det omhandlede areal endvidere opfattes som "indtrængen" på meget privat område. Herved lægger flertallet vægt på, at det omhandlede areal ligger i en relativ kort afstand på indtil ca. 30 m fra ejendommens sommerhus. Desuden lægger flertallet vægt på, at den samlede sommerhusejendom har et areal på i alt 2.404 m². Det er således flertallets opfattelse, at der ikke er tale om en "meget stor grund" i henhold til nævnets praksis.

Mindretallet (Pelle Andersen-Harild) finder, at det omhandlede areal *er* omfattet af naturbeskyttelseslovens § 24, stk. 1, og at der er offentlig adgang dertil. Mindretallet lægger ved vurderingen vægt på, at arealet biologisk set fremstår udyrket, og at der i overensstemmelse med nævnets praksis er tale om en "meget stor grund".

3.4 Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevarerklagenævnet ophæver Ringsted Kommunes afgørelse af 2. september 2020 om offentlighedens adgang til et udyrket areal på matr. nr. [M1], [M2] og [M3] Valsømagle By, Haraldsted, beliggende [A2], 4100 Ringsted.

---

[1] Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet som ændret ved lov nr. 900 af 21. juni 2022 om ændring af museumsloven, lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet og forskellige andre love.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[4] Lokalplanen kan ses her:

https://dokument.plandata.dk/20_1361517_DRAFT_1278502018301.pdf.

[5] Se kortbilag til afgørelsen.

[6] Ifølge BBR.

[7] Miljø- og Fødevareklagenævnets opmåling på kort.

[8] Danmarks Miljøportal. Kan ses

her: <https://arealinformation.miljoportal.dk/html5/index.html?viewer=distribution>
(<https://arealinformation.miljoportal.dk/html5/index.html?viewer=distribution>).

[9] NMK-512-00004 og NMK-512-00065.

[10] Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse i NMK-512-00017.

[11] Klager har henvist til § 2, stk. 7, i driftsloven.

[12] Jf. forarbejderne til naturfredningslovens § 56, jf. Folketingstidende 1968-69, tillæg A, spalte 1877-1878.

[13] Bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om naturbeskyttelseslov, lov om planlægning, lov om vandløb og museumsloven, lov nr. 454 af 9. juni 2004.

[14] Fredningsstyrelsens skrivelse af 16. november 1976 (i "Æbleøsagen"), refereret i Østre Landsrets dom af 28. august 2009 (MAD 2009.1694).

[15] Naturfredningsrådets skrivelse af 2. november 1978 (sagen om "Esrum Å"), refereret i Østre Landsrets dom af 28. august 2009 (MAD 2009.1694).

[16] Miljøstyrelsens vejledning om adgangsregler i naturen. Vejledningen kan ses på styrelsens hjemmeside: <https://mst.dk/borger/natur-og-fritid/regler-for-faerdsel-i-naturen/hvor-maa-jeg-faerdes/vejledning/afsnit-6>.

[17] Østre Landsrets dom af 28. august 2009 (MAD 2009.1694).

Sag:

20/12021

Dato:

20. december 2023.

Emner:

NBL - øvrige (/soe...

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>) •
Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk
(<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)
Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk>)